

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı
SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI
Tanıtım ve Bilgilendirme Sunumu

STRATEJİK ARAŞTIRMALAR ve VERİMLİLİK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ağustos 2021

SUNUM PLANI

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI TANITIMI

2021 YILI ÇAĞRI PLANLAMASI

SAĞLIK SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

KİMYA SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI

BAŞVURU VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

PROGRAM KAPSAMINDA SAĞLANAN DESTEKLER

MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ

SANAYİ VE TEKNOLOJİ STRATEJİSİ

İmalat Sanayi Hedefleri

GSYİH İçindeki Oranı	İhracat	İhracatta Orta Yüksek ve Yüksek Teknoloji Ürün Payı
2008-2018: %16,5	2018: 158,8 Milyar \$	2018: %36,4 - %3,2
2023	2023	2023
%21	210 Milyar \$	%44,2 - %5,8

AR-GE Hedefleri

GSYİH İçindeki Ar-Ge Oranı	T.Z.E. Ar-Ge Personeli Sayısı	Küresel Ar-Ge Liderliği (ilk 2500)
2017: %1	2017: 154 Bin	2018: 4 Firma
2023	2023	2023
%1,8	300 Bin	23 Firma

Teknolojik Dönüşüm Hedefleri

Yazılımcı Sayısı	Teknoloji Tabanlı Yatırımların Büyüklüğü	Küresel Ölçekte Marka
2018: 140 Bin	2018: 60 Milyon \$	2023
2023	2023	2023
500 Bin+	5 Milyar ₺	23 Akıllı Ürün 10 Turcorn

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (385 ve 388/B Maddeleri)

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar (3305)

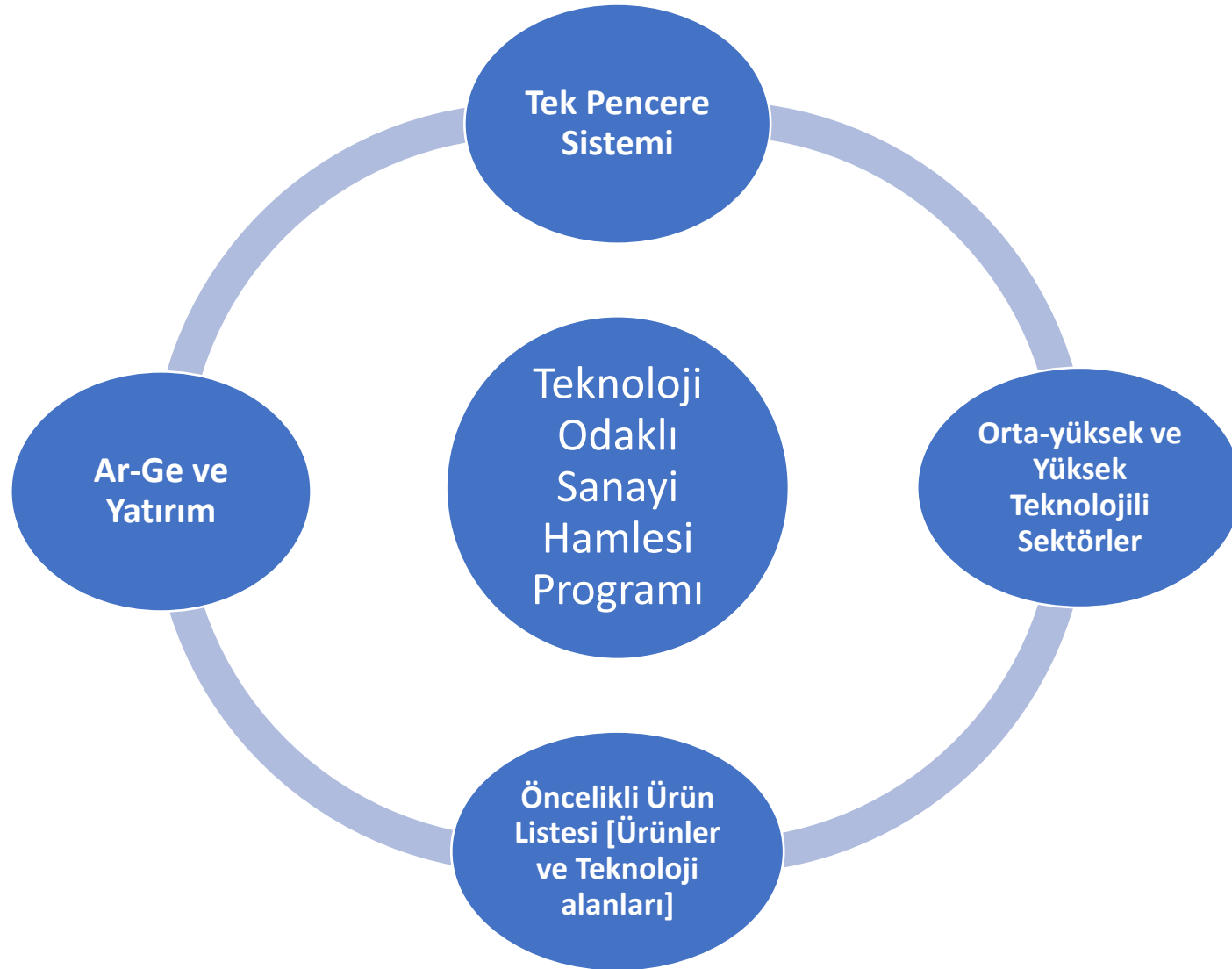
Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar (9495)

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği

Öncelikli Ürün Listesi Tebliği

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Bağımsız Değerlendirme Uygulama Usul ve Esasları Genelgesi

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI [Amaç]

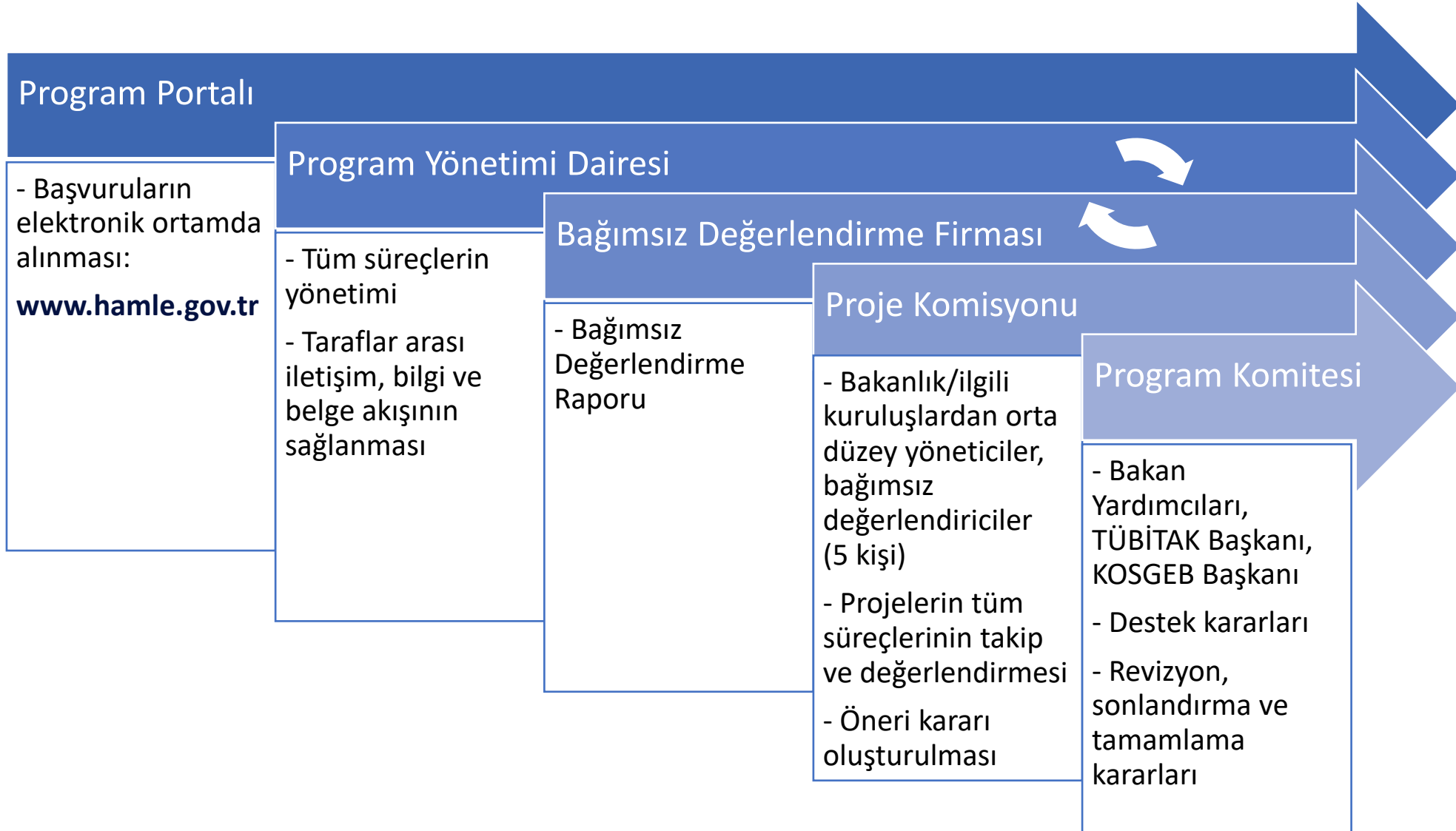
Ürün Seçiminde Kullanılan Parametreler

- Teknoloji sınıflandırması: Düşük, Orta Düşük, Orta Yüksek, Yüksek
- BEC: Hammadde, tüketim malı, yatırım malı
- Dünya İthalat Trendi
- Türkiye İhracatı, İthalatı ve Dış Ticaret Farkı
- Dünya'da İlk 3 ülkenin ihracat payı
- Ürün Karmaşıklık Endeksi
- Herfindahl Hirschmann Endeksi (Pazar yoğunlaşması)
- Sektörün Yatırım Başına Katma Değeri
- İhracatta Rekabetçilik (RCA)
- Türkiye'de Girişim Sayısı ve Üretim Miktarı
- En Fazla Ticaret Yapılan İlk 3 Menşei ve Çıkış/Gidiş Ülke
- Ürün Benzerlik ve Ürün Potansiyeli (Ürün Uzayı)
- Ürün İleri ve Geri Bağları

Yenilikçi Teknolojiler

- Ürün Listesinde 12 haneli GTİP kodlarının yanı sıra **yenilikçi teknoloji alanları** da bulunmaktadır.
- Yenilikçi teknoloji alanları, **TÜBİTAK tarafından yapılan Ar-Ge faaliyetlerinde öne çıkan başlıklar ve geleceğin teknolojileri** değerlendirilerek oluşturulmuştur.
- Açılan çağrılarda hem GTİP kodlarına hem de yenilikçi teknoloji başlıklarına yer verilmiştir.

PROGRAM İŞLEYİŞİNE GENEL BAKIŞ

ÇAĞRI ADI	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	Ara
Mobilite Çağrısı (Ulaşım Araçları, Elektronik, Elektrikli Teçhizat ve Makine Sektörlerinden Seçilen Ürünler)												
Üretimde Yapısal Dönüşüm Çağrısı (Makine Sektörü ve Kritik Hammaddelerden Seçilen Ürünler)												
Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı (Eczacılık, Tıbbi Cihaz ve Kimya Sektörlerinden Seçilen Ürünler)												
Dijital Dönüşüm Çağrısı (Elektronik, Elektrikli Teçhizat ve Makine Sektörlerinden Seçilen Ürünler)												

ÖNGÖRÜLEN ÇAĞRI AKIŞI VE SÜRELER

Ön Başvuru (Asıl Başvuru Penceresi)	30 Gün	60 Gün
Ön Değerlendirme (Ön Başvuru Bitiminden İtibaren Devam Edecek Süre, Ön Başvurusunu Daha Erken Tamamlayanlar İçin Daha Erken Onay Verilebilecek)	10 Gün	
Kesin Başvuru (Ön Değerlendirme Son Tarihinden İtibaren Devam Edecek Süre, Ön Değerlendirmede Daha Erken Onay Alan Başvurular Kesin Başvuruya Beklemeden Devam Edebilecek)	20 Gün	
Bağımsız Değerlendirme (Kesin Başvuru Bitiminden İtibaren)	30 Gün	55 Gün
TÜBİTAK ve KOSGEB Değerlendirmesi (Kesin Başvuru Bitiminden İtibaren, Eşanlı Olarak)	45 Gün	
Komisyon Değerlendirmesi (Kesin Başvuru Bitiminden İtibaren, Eşanlı Olarak)	55 Gün	
Komite Karar Süreci ve Kararların Tebliği (Komisyon Süresi Bitiminden İtibaren)	25 Gün	
ÇAĞRI TAMAMLANMA SÜRESİ	140 Gün	

SAĞLIK SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

- ❖ 2018 yılında, küresel sağlık harcamaları, **küresel GSYİH'nin yaklaşık %10'unu** oluşturarak 7,6 trilyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında ise bu rakamın yılda %5.4 artışla 11 trilyon ABD dolarına ulaşması beklenmektedir.
- ❖ 2019 yılında **Türkiye, küresel düzeyde 18. büyük ilaç pazarı** konumuna ulaşmıştır.
- ❖ Türkiye ilaç endüstrisi 38.000'in üzerinde kişiye **istihdam** sağlarken 12.000'den fazla **ürün** üretmektedir.
- ❖ 2018'de "Temel Eczacılık Ürünlerinin ve Eczacılığa Ait Malzemelerin İmalatı" sektöründe oluşturulan katma değer **imalat sanayi içindeki payı % 1,88** olmuştur.
- ❖ İlaç sektöründe 2019 yılında **ihracatın ithalatı karşılama oranı % 24'tür.**
- ❖ 2019 yılı verilerine göre ilaç ve biyoteknoloji sektörü, yüksek maliyetli ve uzun süren Ar-Ge çalışmaları içermesi sebebiyle **küresel Ar-Ge harcamasından % 15'lik pay** alarak ilk sırada yer almıştır.
- ❖ Ülkemizde 2.300 dolayında ithalatçı, 1.000 kadar imalâtçı ve 700 kadar hem ithalat hem de üretim faaliyeti yürüten **tıbbi cihaz firması** mevcuttur. Tıbbi cihaz sektöründe Türkiye pazarının değeri, 2019 yılında yaklaşık 2 milyar \$ seviyelerine ulaşmıştır. Pazarın 2019-2024 yılları arasında TL bazında yılda % 8,1 büyümesi beklenmektedir.

KİMYA SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

- ❖ İlaç sektörü, kullandığı hammaddeler dolayısıyla kimya sektörüyle etkileşim içerisindedir.
- ❖ «Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı» sektöründe üretim değeri 2019 yılında bir önceki seneye göre %16,2 artarak 124 milyon TL'ye ulaşmıştır. **Sektör üretiminin toplam imalat üretim değerinin içindeki payı % 5,25'tir.**
- ❖ Kimya sektörü **sermaye-teknoloji yoğun bir sektör** olduğu için işgücü yoğunluğu düşüktür. «Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı» istihdamının **imalat sektörü istihdamı içindeki payı** 2019 yılı için % 2,3 düzeyindedir.
- ❖ 2015-2019 dönemi kimya ürünleri **dış ticaret açığı**, imalat sektöründeki dış ticaret açığının yaklaşık % 36'sını, tüm sektörlerin ise % 24'ünü oluşturmaktadır.
- ❖ Türkiye kimya sanayinin 2023 ihracat hedefleri 50 milyar dolardır.
- ❖ İmalat sanayi sektörleri arasında **en fazla dış ticaret açığı veren sektörün**, 2021 ilk altı ayı için gerçekleşen dış ticaret açığı 12 milyar doların üzerindedir.

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Hedefler]

- Türkiye'nin 2023 stratejisi doğrultusunda, 2018 yılında 3,1 milyar \$ ile en önemli dış ticaret açığı kalemlerinden olan ilaç sanayinde yerli ilaç üretiminin artırılması ve net ilaç ihracatçısı konumuna yükselmesi hedeflenmektedir.
- **11.Kalkınma Planı** «Kimya» alt başlığında belirtildiği gibi «**Kimya** sektöründe katma değeri yüksek, çevre dostu ve rekabetçi ürünlerin üretilebildiği, sürdürülebilir, ileri teknoloji kullanan, koordineli yatırımların yapılması ve böylece ülkemizin ithalat bağımlılığının azaltılması, sektörün dünya üretim ve ihracatındaki payının artırılması» temel amaçtır.
- Çağrı kapsamında bir arada ele alınan sektörler **2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi**'nde ekosistem dinamikleri dikkate alınarak tasarlanan sektörel yol haritalarından birinin «**kimya, ilaç ve tıbbi cihaz**» olması yaklaşımı ile uyumludur.

TEKNOLOJİ ODAKLI
SANAYİ HAMLESİ

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI

421 ÜRÜN **80 YENİLİKÇİ
TEKNOLOJİ**

PETROKİMYA
ARA MAMULLERİ VE
KATKI MADDELERİ

KANSER VE OTODİMMÜN
HASTALIKLAR İÇİN
İLAÇ TAŞIYICI SİSTEMLER

BİYOTEKNOLOJİK
İLAÇLARIN
ÇELİŞTİRİLMESİ
VE ÜRETİMİ

AŞI VE
İMMÜNOLojİK
ÜRÜNLER

REJENERATİF TIP VE
YAPAY DOKU
ORGAN TEKNOLOJİLERİ

KAN VE
KAN ÜRÜNLERİ

YENİ NESİL
PROTEZ VE ORTEZ

YENİLİKÇİ TIBBİ
SARF MALZEMELERİ

RADAR SOĞURUCU
YÜZEYLER

YENİLİKÇİ
İMLANTLAR

ROBOTİK CERRAHİ
TEKNOLOJİLERİ

DİĞER İLAÇ
TEKNOLOJİLERİ

BİT TABANLI
YENİLİKÇİ TIBBİ
CIHAZLAR

KİŞİSELLEŞTİRİLMİŞ
TIP TEKNOLOJİLERİ

TANI
KİTLERİ

YENİLİKÇİ TIBBİ
GÖRÜNTÜLEME
SİSTEMLERİ

SON BAŞVURU TARİHİ

13 EYLÜL 2021

www.hamle.gov.tr

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR VE
VERİMLİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Program Portalı]

- Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında çağrıya çıkılan **Öncelikli Ürün Listesindeki** ürünlere ve çağrı takvimine, Program Portalından (<http://www.hamle.gov.tr/>) ulaşılabilir.
- Başvuruda istenecek bilgi ve belgeler de Program Portalında yayımlanmaktadır.

*Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programına
Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri başvurabilir.*

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Çağrı Takvimi]

BAŞVURU SÜRECİ	TARİH ARALIĞI
Ön Başvuru (Asıl Başvuru Penceresi)	10 Ağustos – 13 Eylül 2021
Ön Değerlendirme Bitiş Tarihi	23 Eylül 2021 Perşembe
Kesin Başvuru Bitiş Tarihi	13 Ekim 2021 Çarşamba
Bağımsız Değerlendirme Raporunun Yüklenmesi İçin Son Tarih	11 Kasım 2021 Perşembe

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Öncelikli Ürün Listesi]

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında **421 GTİP Kodu** ve 16 grupta **80 yenilikçi teknoloji alanının** desteklenmesi öngörülmektedir.

Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) Kodlarına Göre Ürünler

#	GTİP Kodu	GTİP Tanımı
1	292320001000	Lesitin
2	292320009000	Diğer fosfoaminolipidler
3	292419000029	Diğer asiklik amidler
4	292429100000	Lidokain (INN)
5	292429700048	Diğer siklik amidler (siklik karbamatlar dahil) ve türevleri ve bunların tuzları
6	293220909019	Diğer laktonlar
7	293359950028	Piperazinin diğer tuz ve türevleri
8	293359950031	Siprofloksasin
9	293359950038	Yapısında bir pirimidin halkası/piperazin halkası olan diğer bileşikler
10	293369800019	Yapısında başka bir halkaya yapışmamış bir triazin halkası olan diğer bileşikler
11	293590900029	Diğer sülfonamidler
12	293621000012	Vitamin A asetat

...

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Öncelikli Ürün Listesi]

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında **421 GTİP Kodu** ve 16 grupta **80 yenilikçi teknoloji alanının** desteklenmesi öngörülmektedir.

Petrokimya Ara Mamulleri ve Katkı Maddeleri

Fonksiyonel polioller

Fonksiyonel poliaminler

Fonksiyonel ve yenilikçi (UV ile kürlenebilir, EB (Electronic Beam) işlemine uygun epoksi vb.) reçineler

TPE (Termoplastik Elastomer) ve TPV (Termoplastik Vulkanizat) hammaddeleri

Fonksiyonel ve yenilikçi plastik katkı maddeler (yanma geciktirici, mekanik dayanım arttırıcı vb.)

Propilen compoundları

Esnek Cracker teknolojisi

Biobazlı kimyasal ürünler

Radar Soğurucu Yüzeyler

Opak veya optik geçirgen radar soğurucu yüzeyler

Kompozit yük taşıyıcı yüzeyler ve malzemeler

IR iz düşürücü yüzeyler ve malzemeler

Düşük radar görünürlüklü kanopi vb kaplamalı optik geçirgen yüzeyler

Kan ve Kan Ürünleri / Kanser ve Otoimmün Hastalıklar İçin İlaç Taşıyıcı Sistemler

Hematopoetik hormon/faktör, plazma ve kan ürünlerinin rekombinant ve benzeri teknolojiler ile üretilmesi

Plazmadan ayrıştırılarak saflaştırılmış olan çeşitli pıhtılaşma faktörleri (albümin, immüoglobulin ile fibrin yapıştırıcılar vb.)

Evrensel (Universal) kan ürünleri ve yapay kan

Hedef biyoajanların (biyolojik ilaç, uygun belirteç saptanması, teşhis veya tedavi için antikor, biyomoleküllerin üretimi ve belirlenmesi gibi) tasarımı ve kullanımında moleküler biyoloji ile diğer disiplinlerin ortak yapacağı çalışmalar

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Öncelikli Ürün Listesi]

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında **421 GTİP Kodu** ve 16 grupta **80 yenilikçi teknoloji alanının** desteklenmesi öngörülmektedir.

Biyoteknolojik İlaçların Geliştirilmesi ve Üretimi

Yeni biyoteknolojik ilaçların (biyoteknolojik yöntemler ile geliştirilen orjinal terapötik proteinler/ilaçlar) geliştirilmesi ve İyi Üretim Uygulamalarına (GMP) uygun pilot üretimi

Biyobenzer ilaçların (biyolojik, fiziksel, kimyasal ve immünolojik özellikleri orijinal biyobenzer ilaçlar) DNA dan itibaren geliştirilmesi ve İyi Üretim Uygulamalarına (GMP) uygun pilot üretimi

Yeni ve biyobenzer ilaçların geliştirilmesi ve üretiminde kullanılan hücre hatları, kültür mediaları, media katkı maddeleri

Biyobenzer ilaçların, TİTCK kılavuzuna veya uluslararası regülasyonlara göre uygun olarak test edilmesine yönelik analiz yöntemlerinin geliştirilmesi

Diğer İlaç Teknolojileri

İlaç üretiminde gereken hücre dizisi, hammadde, Aktif Farmasötik İçerik (Active Pharmaceutical Ingredient-API) ve etken maddelerin üretilmesi

Yenilikçi / değer katılmış eşdeğer ilaçların geliştirilmesi, ilaç yeniden konumlandırma çalışmaları, TİTCK/EMEA/FDA'de ilk eşdeğer ilaç olarak ruhsat alabilecek eşdeğer ilaçların geliştirilmesi (antineoplastikler ve immünomodülatör ajanlar vd)

Lipozomlar, nanoteknoloji esaslı ürünler gibi biyolojik olmayan kompleks ilaçların benzerlerinin geliştirilmesi

Nadir hastalıkların tedavisinde kullanılacak ilaçlar

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Öncelikli Ürün Listesi]

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında **421 GTİP Kodu** ve 16 grupta **80 yenilikçi teknoloji alanının** desteklenmesi öngörülmektedir.

Kişiselleştirilmiş Tıp (Tanı, Teşhis ve İzleme) Teknolojileri / Aşı ve İmmünolojik Ürünler

Omik Teknolojiler: Genomik , Proteomik , Metabolomik yöntemler kullanılarak kişiye özel tıp uygulamaları

Kök hücre ve kişiye özel hücresel tedaviler

Kişisel tıp uygulamalarına yönelik yenilikçi teknolojiler (Yeni nesil dizileme next generation sequencing NGS vb.)

Ülkemizde en yaygın görülen viral hastalıklara karşı koruyucu ve güvenilir aşılarda geliştirilmesi

Ülkemizde en yaygın görülen bakteriyel patojenlere ve parazitlerine karşı aşı ve immünolojik ürün tasarımı

Sentetik Biyoloji Yöntemleri kullanılarak geliştirilen aşı ürünleri

Rejeneratif Tıp ve Yapay Doku / Organ Teknolojileri

İnsan dokusu ve organ rejenerasyonu teknolojileri; doku çipleri

Hücre dışı matriks (ECM) işleme teknolojisi ile tüm doku ya da organ iyileşmesi ve ECM yapıları için hedef biyomalzemenin hücre ve hücre bileşenlerinden etkin/standart ayırıştırma yöntemleri

Hücrelerinden arındırılmış (deselülerizasyon) yüksek oranda biyoaktif ve rejeneratif özellikteki doku ve organ platformları

Kardiyovasküler uygulamalar için rejeneratif biyomalzemeler

Deri uygulamalarına yönelik biyomalzemeler

Sentetik biyoloji yöntemleri kullanılarak geliştirilen biyomalzemeler

Yeniden modellemeyi (remodelling) etkin olarak temin edecek düzeyde iyileştirme yeteneğine sahip biyomalzemeler

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Öncelikli Ürün Listesi]

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında **421 GTİP Kodu** ve 16 grupta **80 yenilikçi teknoloji alanının** desteklenmesi öngörülmektedir.

BİT Tabanlı Yenilikçi Tıbbi Cihazlar

Sağlık sektörüne yönelik üç boyutlu yazıcı teknolojileri

Tıbbi bilgi sistemleri, kablosuz sistemler, bilgisayar destekli tanı sistemleri (görüntüleme cihazları hariç), cihaz ağları ve sistemleri

İmplant mikroçipler: RFID ve EPR implant çipler

Sanal gerçeklik sistemleri ve 3 boyutlu eğitim ve tedavi simulatörleri

Ağ tabanlı cihazlar: cep tipi ultrason cihazı vb.

Yenilikçi Tıbbi Görüntüleme Sistemleri

Ultrason cihazları

Biyomedikal görüntüleme fantomları

Alfa, beta, gama ışınli tıbbi cihazlar; X ışın tüpler ve jeneratörler, detektörler, transdüserler

Bilgisayarlı tomografi, dijital mamografi cihazları

Hücre sel ve moleküler düzeyde görüntüleme sistemleri

Ultra hızlı tarama cihazları

Cerrahi operasyonlarda kullanılmak üzere görüntü işleme ve tarama sistemleri, halografik görüntüleme

Görüntü analiz, modelleme ve görselleştirme yöntemleri

Fonksiyonel ve anatomik teşhis ve tedavi amaçlı diğer tıbbi görüntüleme sistemleri

Mikrodalga Görüntüleme Sistemleri

İyonize tabanlı görüntülemeyi minimize edecek yeni nesil cihaz tasarımları

SAĞLIK VE KİMYA ÜRÜNLERİ ÇAĞRISI [Öncelikli Ürün Listesi]

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında **421 GTİP Kodu** ve 16 grupta **80 yenilikçi teknoloji alanının** desteklenmesi öngörülmektedir.

Yeni Nesil Protez ve Ortez	Yenilikçi Tıbbi Sarf Malzemeleri / Yenilikçi İmplantlar	Tanı Kitleri / Robotik Cerrahi Teknolojileri
Ortopedik cihazlar ve protezler (...)	Nanoteknoloji içeren amaçları farklılaştırılmış, hastalarda kullanılan iyileştirici özellikte olan malzemeler	Genomik , proteomik ve metabolomik tabanlı markörlerin tespiti ve mevcut/yeni markörler ile tanı kitleri
Hareket sistemleri destek üniteleri...	Fonksiyonel ve/veya akıllı malzemeler	Biyokimya, hormon, metabolizma, seroloji ve mikrobiyoloji alanlarında tanı kitleri...
Robotik ekstremiteler	Akıllı implantlar	Histopatoloji, sitoloji ve akış sitometri kitleri...
Daha hafif, antimikrobiyal , kemikle entegre olabilen ve benzeri özelliklere sahip ortez malzemeleri	Fonksiyonel implantlar	Paralel/çok eksenli robot sistemleri
Beyin bilgisayar arayüzü ile protez/ ortezler	Beyin implantları	Haptik özellikli, dokunma geri bildirimli, çok eksenli el kumandası
Miyoelektronik Protezler	İmplant edilebilir destek sistemleri	Uzaktan cerrahi amaçlı haberleşme modül ve protokolleri
Sinir Uyarılı Protezler	Yeni nesil, kontrollü ilaç salımlı implantlar ve damar grafitleri	Cerrahi / anatomi / biyofizik / fizyoloji simülatörleri
Sinir Yongası	Biyonik rehabilitasyon ve destek implantları	Robotik cerrahiye uygun bipolar ve monopolar elektro cerrahi modülleri...
Cilt Altı Sinir Elektrotları		
Sensör Geri Beslemeli Kontrol ve Yazılımlar		
Yüksek Verimli Eyleyiciler		

1. BAŞVURU SÜRECİ [Ön Başvuru]

- Program kapsamındaki desteklerden yararlanmak isteyen yatırımcıların, Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı planında öngörülen takvim çerçevesinde Program Portalında (www.hamle.gov.tr) istenen bilgi ve belgelerle programa **Ön Başvuru** yapmaları gerekmektedir.

1. BAŞVURU SÜRECİ [Ön Başvuru]

Kimler Başvurabilir?

- Programa **Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri başvurabilir.**
- Başvuru için herhangi bir ölçek, coğrafi konum vb. şartı bulunmamaktadır.

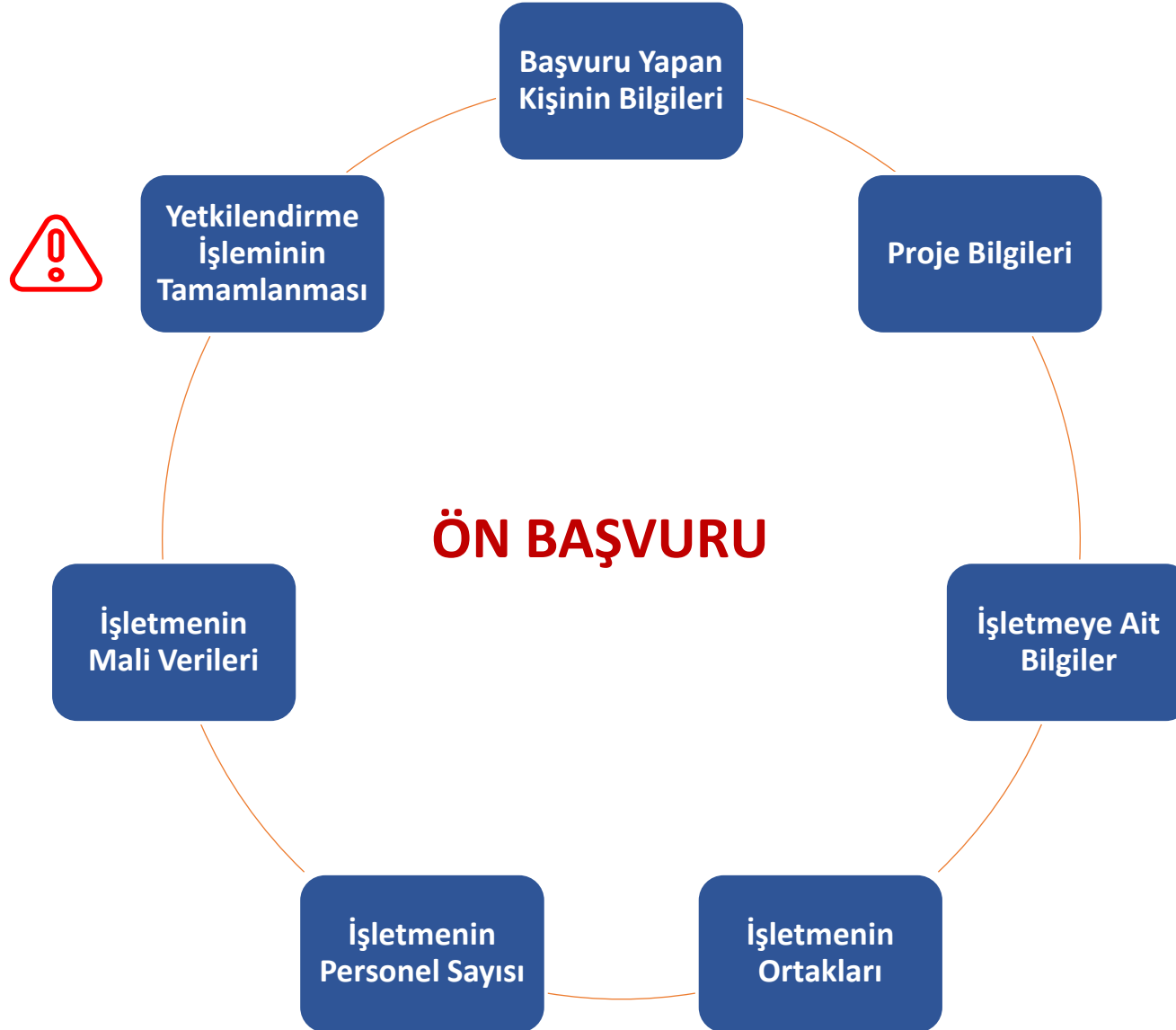
Başvuru Koşulları Nelerdir?

- Programa çağrı duyurusunda ilan edilen ürünlerin üretilmesine yönelik yatırım projeleri için, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği’nin 10, 11 ve 12. Maddelerinde düzenlenen usul çerçevesinde başvuru kabul edilmektedir.

Ön Başvuruda İstenen Belgeler Nelerdir?

- Ön başvurunun yapılabilmesi için «**yetkilendirme**» işleminin tamamlanmış olması gerekmektedir.
- Ön başvuru, Program Portalı üzerinden firmaya ve projeye ilişkin istenilen bilgilerin girilmesi ile yapılmaktadır.

1. BAŞVURU SÜRECİ [Ön Başvuruda İstlenen Bilgi ve Belgeler]

1. BAŞVURU SÜRECİ [Yetkilendirme Süreci]

- Yetkilendirme işlemleri **Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü (TUYSGM)** tarafından yapılır.
- Proje başvurusu için, bir firma yetkilisi/sahibi/genel müdürü, kendisi dâhil şirket içi veya dışında e-imza sahibi herhangi bir kişiyi E-TUYS kapsamında firması adına işlem yapmaya yetkilendirebilir. Bir firma birden fazla kişiye yetki verebilir, bir kişi birden fazla firma için işlem yapmak üzere yetki alabilir.
- Yetkilendirmede taahhüt başlangıç tarihine bilgilerin girildiği tarih yazılır. Taahhüt bitiş tarihi ise firmanın isteğine göre istenilen herhangi bir tarih olarak belirlenebilir. Sınır bulunmamaktadır. Taahhüt bitiş tarihi yetkinin sona ereceği tarihtir ve boş bırakılamaz.

- Dilekçe
- Taahhütname
(**Noter onaylı olmalı**)
- Kullanıcı Yetkilendirme Formu

<https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri> adresinde yer alan Yetkilendirme Dokümanları ('Dilekçe', 'Taahhütname' ve 'Kullanıcı Yetkilendirme Formu') bilgisayara indirilir ve doldurulur.

Formlar KEP adresi üzerinden TUYSGM'ye ait sanayiveteknolojibakanligi.tesvikuygulama@hs01.kep.tr KEP adresine iletilir.

**Başvurular yalnızca
KEP aracılığıyla
yapılır!!!**

Yetkilendirme tamamlandığında (**ortalama 15 iş günü içinde**) yetkilendirilen kişiye e-posta ile bildirim yapılır.

2. ÖN DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Ürün, Öncelikli Ürün
Listesinde mi?

Proje Büyüklüğü
Asgari Proje Tutarını
Karşılıyor mu ?

Yatırımcı Firma ve Proje,
Çağrı Duyurusunda
Belirtilen Diğer Temel
Kriterleri Sağlıyor mu?

Başvuruların Alınması

İlgili bilgi ve belgelerin
sunulması

ÖN DEĞERLENDİRME KRİTERLERİNE UYGUN MU?

Evet

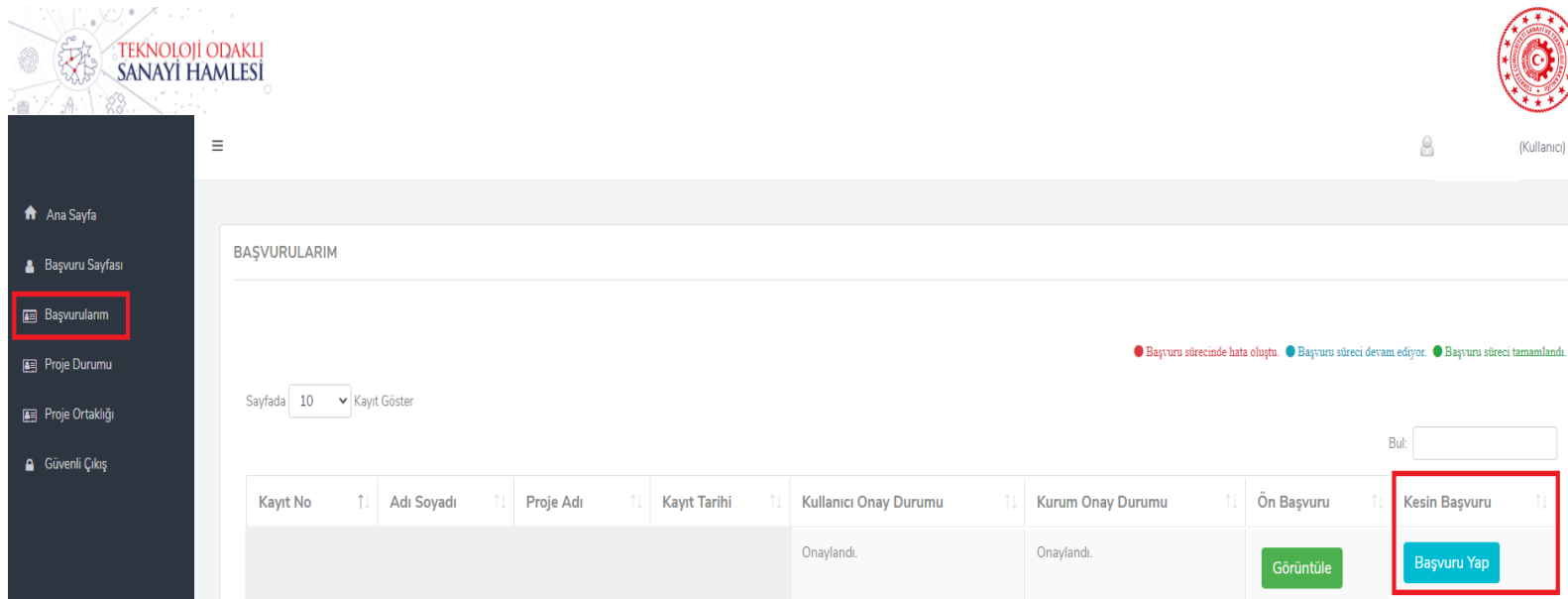
**Detaylı Müracaat
ve Değerlendirme
Süreci**

Red

Hayır

3. BAŞVURU SÜRECİ [Kesin Başvuru]

- Ön başvuru ile sunulan projenin Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrı duyurusunda belirlenen kriterleri sağlayıp sağlamadığına ilişkin ön değerlendirme, Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından yapılır.
- Ön başvurusu onaylanan firma, **Kesin Başvuru** yapmaya davet edilir. Sonrasında firma, www.hamle.gov.tr sistemine giriş yaptıktan sonra *Başvurularım* sekmesinden **Kesin Başvuru** yapabilmektedir.

TEKNOLOJİ ODAKLI
SANAYİ HAMLESİ

(Kullanıcı)

BAŞVURULARIM

● Başvuru sürecinde hata oluştu ● Başvuru süreci devam ediyor ● Başvuru süreci tamamlandı.

Sayfada 10 Kayıt Göster

Bul:

Kayıt No	Adı Soyadı	Proje Adı	Kayıt Tarihi	Kullanıcı Onay Durumu	Kurum Onay Durumu	Ön Başvuru	Kesin Başvuru
				Onaylandı.	Onaylandı.	<input type="button" value="Görüntüle"/>	<input type="button" value="Başvuru Yap"/>

3. BAŞVURU SÜRECİ [Kesin Başvuruda İstlenen Bilgi ve Belgeler]

- Kesin başvuru aşamasında yer alan «Proje Fizibilitesi Formatı» ve «Fizibilite Veri Dosyası» doldurulurken bu dokümanlara yönelik hazırlanan **Rehberlerde** yer alan açıklamalar dikkate alınmalıdır.
- **Her bir destek kaleminden yalnızca bir defa yararlanılabilir!**

4. DETAYLI DEĞERLENDİRME SÜRECİ

TÜBİTAK AR-GE
Değerlendirmesi

TÜBİTAK Teknik
Üretilebilirlik
Değerlendirmesi

KOSGEB
Uygunluk
Değerlendirmesi

Proje Komisyonu
Değerlendirmesi

Proje
Komisyonunun
Görüşünün
Oluşturulması

Kapsamlı Proje Başvurusunun Alınması

- Ana Faaliyet Planı
- Detaylı Ar-Ge Formları
- Detaylı KOBİ Destek Formları
- Proje Paydaşı Uzlaşma Protokolü veya Niyet Beyanı
- Proje Fizibilitesi Raporu
- Bağımsız Danışmanlık Raporu

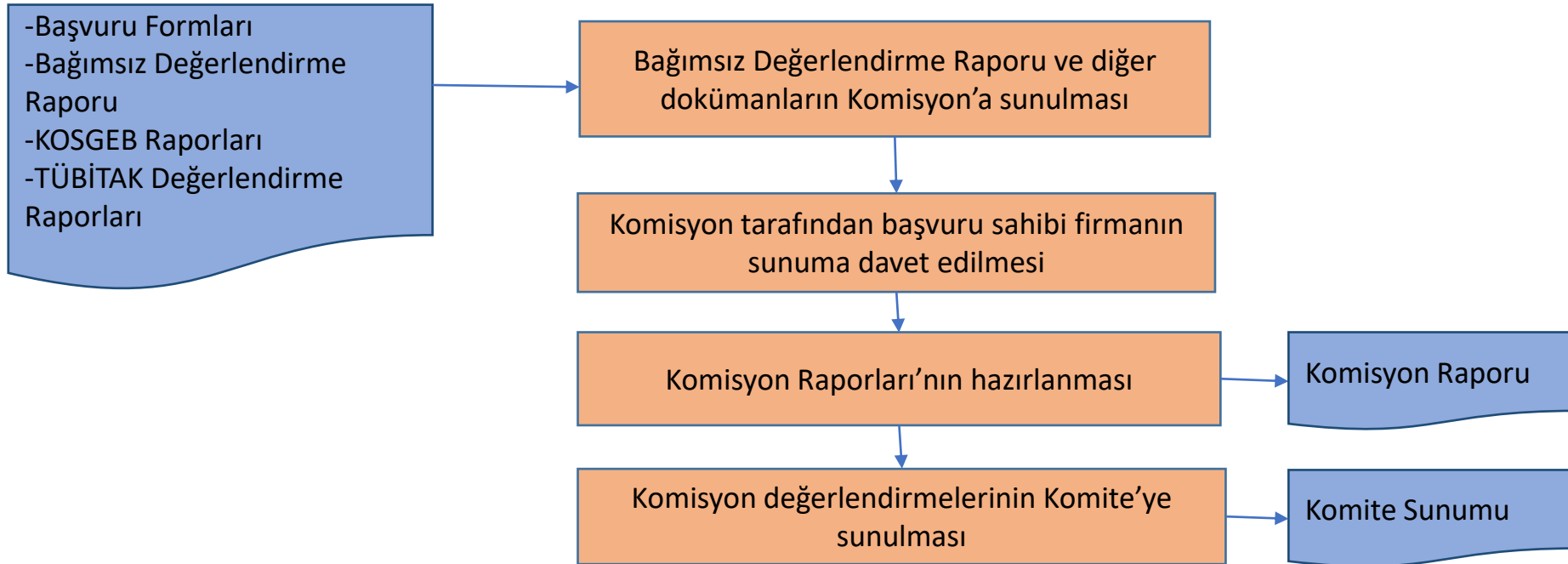
DETAYLI DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Evet

**Projenin Komite
Değerlendirilmesine
Sunulması**

4. DETAYLI DEĞERLENDİRME SÜRECİ

- Başvurusu tamamlanan projeler için Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş Bağımsız Danışmanlık Firmalarından biri tarafından **firmanın yerinde incelenmesi suretiyle Bağımsız Değerlendirme Raporu hazırlanır.**
- Kesin başvurusu çağrı planında öngörülen takvim içerisinde Program Portalı üzerinden tamamlanan projeler değerlendirmeye tabi tutulur, Komisyon oluşturulmasını takip eden akış aşağıdaki gibidir:

5. KOMİTE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

KOMİTE'NİN PROJE DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

- Ülkemizin Mevcut Durumda veya Gelecekte Ortaya Çıkabilecek Kritik İhtiyaçlarını Karşılatabilme
- Ülkemizde Üretim Kapasitesi Yetersiz Olan Ürünlerde Arz Güvenliğini Sağlayabilme
- Ülkemizin Teknoloji Açığı Olan Alanlarda Teknoloji Kapasitesini Geliştirme
- Dış Ticaret Açığı Verilen Alanlarda İthalat Bağımlılığını Azaltma
- Yüksek Katma Değerli Olma
- Ülkemizde Üretimi Kısıtlı Olan Yeni Nesil Teknolojiler Kullanılarak Üretim Yapılmasını Sağlayabilme
- Farklı Sektörlerde Ülkemize Rekabet Gücü Kazandırabilme
- Etkileşimde Olduğu Sektörlerde Teknolojik Dönüşümü Hızlandırma ve Bu Sektörlerin Gelişimine Katkı Sağlayabilme
- Yenilikçi ve Ar-Ge'ye Dayalı Yatırım Olma
- Cari İşlemler Dengesini Olumsuz Etkileyen ve Hammade Sıkıntısı Yaşanılan Sektörlerde Gerçekleştirilecek Yüksek Katma Değerli İşlenmiş Ürünlerin Üretimine Yönelik Yatırım Olma
- Ülkemizin Hammade Potansiyelinin Değerlendirilmesine Olanak Sağlayan Entegre Üretim Yönelik Yatırım Olma
- Mali Yeterliliğe Sahip Olma
- Proje Paydaşının Alım Taahhüdü ile Talep Bakımından Desteklenmiş veya Ulaşılabilir, Yeterli ve Gelişen Pazar Potansiyeline Sahip Ürünlerin Üretilmesine Yönelik Olma

5. KOMİTE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Her bir proje için 100 puan üzerinden puanlama

70 puan üzerindeki projeler arasında program bütçesi, pazar doygunluğu ve katma değer katkısına göre önceliklendirme

Desteklenecek projelere karar verilmesi

Proje bazlı destek sisteminden yararlanacak projeler için Cumhurbaşkanlığı Kararı yayınlanması

Ar-Ge sürecinde TÜBİTAK tarafından 6 aylık periyotlarla izleme

KOBİ desteklerinde KOSGEB tarafından 4 aylık periyotlarla izleme

Proje paydaşı tarafından 6 aylık periyotlarla izleme (KOBİ olan işletmeler için 4 ay)

Bakanlık tarafından 6 aylık periyotlarla izleme

Komite tarafından 6 aylık periyotlarla değerlendirme

Aksama olması durumunda Komite tarafından revizyon yada sonlandırma

**Komite
Karar Süreci**

PROJE
DESTEKLENECEK Mİ?

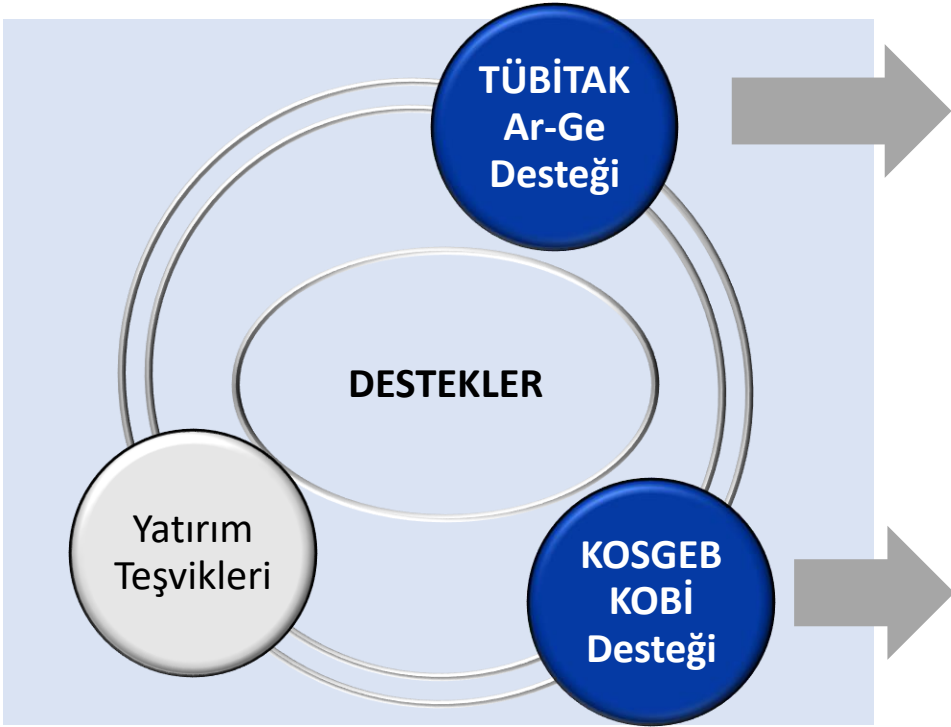
Evet

**Desteklerin
Başlaması ve
İzleme Süreci**

Red
Hayır

PROGRAM KAPSAMINDA SAĞLANAN DESTEKLER

Program kapsamında aşağıdaki Ar-Ge harcamalarının **KOBİ'ler için %75'i, diğer firmalar için %60'ı** karşılanabilecektir:

- Personel giderleri
- Proje personeline ait seyahat giderleri
- Alet, teçhizat, yazılım ve yayın giderleri
- Malzeme ve sarf giderleri
- Yurtiçi ve yurtdışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri
- Üniversiteler ve diğer AR-GE kurum ve kuruluşlarına yaptırılan AR-Ge hizmet alım giderleri
- Destek personeli, elektrik, gaz, su, bakım-onarım, haberleşme gibi genel proje giderleri

KOBİ'lere personel gideri desteği haricindeki tüm giderler için **uygulanacak destek oranı %60 olup** aşağıdaki destek unsurları için 6 milyon TL'yi aşmayacak şekilde %30 geri ödemesiz, %70 geri ödemeli destek sağlanabilecektir. Destek kararında yer alan **geri ödemeli destek tutarının yüzde 35'i oranında erken ödeme** yapılabilmektedir:

- Makine-teçhizat desteği
- Yazılım gideri desteği
- Personel gideri desteği
- Referans numune gideri desteği
- Hizmet alımı desteği

PROGRAM KAPSAMINDA SAĞLANAN DESTEKLER

YATIRIM TEŞVİKLERİ	Oran ve Süreler	
	Stratejik Yatırım	Proje Bazlı
Vergi İndirimi	YKO*: %50 +%15 ViO*: %90 + %10	YKO: %200'e kadar ViO: %100
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (Asgari Ücret)	6. Bölgede: 10 Yıl Diğer Bölgelerde: 7 Yıl	10 Yıl (Brüt Ücret)
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (Asgari Ücret)	Yüksek Teknoloji: 7 Yıl Orta-Yüksek Teknoloji: 5 Yıl	—
Gelir Vergisi Stopajı Desteği (Asgari Ücret)	10 Yıl Yüksek Teknoloji: 500 Kişi Orta-Yüksek Teknoloji: 300 Kişi	10 Yıl Kişi limiti yok
Faiz veya Kar Payı Desteği	TL Kredi Yüksek Teknoloji: 10 Puan Orta-Yüksek Teknoloji: 8 Puan Döviz Kredi 2 Puan Yatırımın %20'si, 75 Milyon Sınırı	10 Yıla Kadar (Sınırsız)
Enerji Desteği	—	10 Yıl (Enerji Giderinin Yarısına Kadar)
Nitelikli Personel Desteği	—	20 x Brüt Asgari Ücret (5 Yıl)
Sermaye Desteği	—	Var
Kamu Alım Garantisi	—	Var

Her iki teşvik uygulamasında da olan teşvikler:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Yatırım Yeri Tahsis
- KDV İadesi

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Başvurudan önce Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği'nin okunması, özellikle Tanımlar alanındaki kavramların bilinmesi ve iyi anlaşılması gerekmektedir. İlgili Tebliğe www.hamle.gov.tr adresinde “Menü” → “Dokümanlar” → “Mevzuat” başlığı altından erişim sağlanabilir.
- Ön başvurunun onaylanabilmesi için **yetkilendirme** işleminin tamamlanmış olması gerekmektedir.
- Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı kapsamında başvurusu yapılan yatırım projelerinin büyüklüğü (proje kapsamında öngörülen Ar-Ge ve üretime yönelik yatırım harcamalarının toplam tutarı) **10 Milyon TL'den az olamaz.**
- Proje konusu ürünün, Çağrı Planı ekinde yayımlanan Öncelikli Ürün Listesi'nde “Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) Kodları” açıkça belirtilen ürünler içinde yer alması veyahut ürün veya üretim teknolojisi açısından Liste'nin devamında tanımlanan “Yenilikçi Teknoloji Alanına Göre Ürünler”den biriyle uyumlu olması gerekmektedir. **Hem ürün kodu hem de yenilikçi teknoloji alanı açısından listede yer almayan ürünler için çağrıya başvuru yapma imkânı bulunmamaktadır.**

İLGİLİ BAĞLANTILAR

Çağrı Bilgilendirme Sunumu: <http://hamle.gov.tr/Home/Dokumanlar>

Sıkça Sorulan Sorular: <https://hamle.sanayi.gov.tr/Home/sss>

İletişim: hamle@sanayi.gov.tr

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

Teşekkürler

[f](#) [t](#) [i](#) [v](#) | TCSanayi

www.sanayi.gov.tr

www.hamle.gov.tr